

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Andorra i la UE: 35 anys de relació

El context polític i econòmic de l'acord duaner

L'adhesió d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea l'any 1986 va suposar la urgent necessitat per Andorra de trobar un nou marc d'intercanvis econòmics i comercials amb els dos països veïns, Espanya i França. El tradicional règim d'intercanvis bilaterals, amb franquícies duaneres, que havia facilitat el creixement econòmic d'Andorra d'ençà els anys cinquanta, havia de passar a ser comunitari.

L'aleshores cap de Govern, Josep Pintat Solans, va tenir la gran visió estratègica d'iniciar ràpidament converses amb la Comunitat Econòmica Europea fins a aconseguir rubricar, el desembre del 1989, un acord comercial Andorra-CEE que fou signat, el mes de juny del 1990, pel cap de Govern Òscar Ribas Reig.

Aquell acord, que establia una unió duanera amb la UE pels productes industrials, mantenia Andorra com a país tercer pels productes agrícoles, amb una especial atenció al règim del tabac de cabdal importància, aleshores i encara avui, per a l'economia andorrana.

Josep Pintat no ho tenia fàcil l'any 1988: en l'etapa preconstitucional, el Govern d'Andorra no tenia reconeguda la seva plena personalitat institucional i havia de presentar-se a les negociacions sota la tutela dels dos Veguers, l'episcopal i –sobretot– el francès.

El 14 de desembre de 1989, a Brussel·les, els representants

de la Comunitat Econòmica Europea i del Principat d'Andorra van rubricar el projecte d'acord, sota la forma d'intercanvi de cartes, que donava un nou marc als intercanvis econòmics entre la CEE i Andorra.

L'acord tenia una durada il·limitada i es podia revisar eventualment al cap de 5 anys.

També podia –i pot encara avui– ser denunciat per cada part contractant: deixa d'estar en vigor sis (6) mesos després de la notificació escrita d'aquesta denúncia a l'altra part contractant.

L'acord duaner va funcionar i continua funcionant satisfactoriament. La nostra duana va

nostres operadors econòmics.

Juli Minoves explica que en el relat de la negociació de l'acord duaner del 1990 s'aprecia un leitmotiv, una continuïtat en l'acció dels responsables polítics andorrans, que està sempre present en el concepte d'identitat andorrana: “la defensa de les especificitats dins d'un marc en el qual, sense un cert grau d'integració en l'entorn europeu, no és possible subsistir.”

Els governs que s'han succeït entre el 1989 i avui han anat, tots, reforçant l'embranchement amb la UE. De l'acord de cooperació a l'acord monetari s'ha anat consolidant una relació positiva per a l'economia andorrana.

Les relacions amb la UE han estat el motor de la modernització d'Andorra. L'any 2006 Michel Camdessus ja ens va advertir que teníem més a perdre que a guanyar intentant defensar cegament les “especificitats”. I ens va aconsellar escollir un objectiu de negociació per progressar decididament cap a un règim al més homogeni possible al de la Unió Europea.

Convençuts que aquest era el camí adequat el 5 de maig del 2010, el govern que jo presidia va adreçar a la Comissió Europea la petició d'obertura de noves negociacions amb la finalitat de progressar vers una associació ad hoc.

La millor manera d'assegurar el reforçament i la consolidació de l'acord duaner és l'acord d'associació.

**El govern que
jo presidia va
adreçar el 2010
petició d'obertura
de negociacions**

estar, aquell difícil any 1991 quan el mes de juliol vam iniciar l'aplicació de l'acord, a l'alçada. Ho vam fer bé. I continuem fent-ho bé.

Trenta-cinc anys després, escoltant discursos i declaracions contràries a un acord d'associació amb la Unió Europea amb l'argument de defensar la sobirania andorrana, he de recordar a aquests defensors d'un NO radical a l'embranchement amb Europa, que d'ençà del mes de juliol del 1991 Andorra està aplicant bona part de la normativa duanera europea a plena satisfacció dels